

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
Бр. 6
17. 01. 2014
БЕОГРАД, Његошева 19

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 33

ПРИМЉЕНО: 17. 01. 2014

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Лазар Крстић, министар
11000 БЕОГРАД
Кнеза Милоша 20

Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредн.
НЛО				

ПРЕДМЕТ: Обавештење о последицама објављених, подзаконских аката Закона о рачуноводству, у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/2013.

„Експертско“ (не)знање у функцији привредног опоравка Србије

На основу одредби Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13), који је усвојен у оквиру хитне Скупштинске процедуре, широј јавности непозната група „експерата“ припремила је и скуп правилника који би, наводно требали да уређују и унапреде област рачуноводства. Сам Закон о рачуноводству био је под оштром критиком шире стручне и научне јавности као неприменљив, неусклађен са Међународним рачуноводственим стандардима и важећим директивама ЕУ, „накарадан“ акт којим се суштински уназађује област финансијског извештавања а привреди намећу нови послови и додатни високи трошкови, о чему је надлежно Министарство финансија обавештавао Савез рачуновођа и ревизора Србије, заједно са Унијом послодаваца и Удружењем пружалаца рачуноводствених услуга. И поред тога и овога пута, у старом „добром“ маниру, правилници су припремљени у потпуно нетранспарентном поступку и од стране добро скривених „експерата“ који намећу непотребне дослове, трошкове и штету држави Србији.

А шта су нам поново припремили ти мистериозни „експерти“? Уколико занемаримо такве „ситнице“ попут неусклађености са Међународним стандардима као и са релевантном директивом Европске Уније, јер да подсетимо, Закон о рачуноводству донет 2013. године („Службени гласник РС“, бр. 62/13) је и поред бројних упозорења међународно прозване професије, најшире стручне и научне јавности, намером или незнањем писан према старим ЕУ директивама које су и престале да важе пре доношења Закона о рачуноводству, остаје нам да признамо да су се мистериозни креатори изгледа искључиво водили потребом „опоравка“ привреде Србије, али на жалост путем „озваниченог“ кривотворења финансијских извештаја правних лица. Наиме, и овлашни преглед образаца финансијских извештаја прописаних Правилником о

International Federation of Accountants

Federation of European Accountants
Federation des Experts comptables Européens

International Accounting Standards Board

Fédération des Experts Comptables Méditerranéens

South-East Europe Federation of Professional Accountants

- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 •
- Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 •
- Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srrs.rs • E-mail: info@srrs.rs •
- Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 •
- Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, бр. 118/13) указује на заиста „епохалне“ идеје креатора, очито за комерцијалне тумаче.

На жалост то је, на пример код Биланса стања, дало заиста трагикомичне резултате. **Објављени образац Биланса стања предвиђа да се вредност појединих ставки имовине правних лица (на пример грађевине, опрема и постројења) сваке године увећава за износ исправке вредности.** Да подсетимо, у досада познатој и светски признатој теорији рачуноводства, исправка вредности, рецимо постројења представља умањење вредности које настаје превасходно трошењем услед коришћења у раду (амортизација) или услед застаревања (умањење вредности). У баналном примеру, уколико је правно лице пре 3 године купило машину за 1.000.000 динара и за исту је предвиђен корисни век трајања од 5 година са стопом амортизације од 20% годишње односно 200.000 динара годишње, након три године коришћења те машине њена вредност износиће 400.000 динара – што представља разлику између почетне (набавне) вредности од 1.000.000 умањене за трогодишњу амортизацију од 600.000 динара (3 године x 200.000 динара). Међутим, у истом примеру, по структури Биланса стања који би, како су то „експерти“ замислили, требало да убудуће примењују правна лица у Србији, за износ амортизације од 600.000 динара се неће умањивати вредност машине већ, потпуно супротно - повећавати! Значи да ће правно лице та машина, једино у Србији након петогодишње употребе заправо вредети дуго више – односно 2.000.000 динара! Последично ће се, наравно за исти износ повећати и укупна имовина правног лица а самим тим и његов капитал. Да се не ради о изолованом случају примене овог „експертског“ решења за све привредне проблеме српских предузећа говори и информација да је овакав „револуционарни“ систем повећања вредности предвиђен за највећи број ставки које чине имовину правних лица, односно за: нематеријалну имовину, концесије, патенте, лиценце, софтвер, грађевинске објекте, некретнине, постројења као и опрему.

Као додатни стимуланс оправку привреде, „експерти“ су у обрасцу Биланса стања предвидели исто тако револуционаран приступ вредновању потраживања. У светској пракси пословања опште прихваћени поступак у случају да постоји неизвесност у вези наплате потраживања (због на пример неликвидности или стечаја дужника) је да се формира исправка вредности која умањује износ потраживања због неизвесности наплате, јер се може десити, на пример у случају стечаја дужника, да поверилац наплати рецимо свега 50% првобитног потраживања. Међутим, по замисли „експерата“ у новодонетом обрасцу Биланса стања, ова исправка вредности ће заправо повећавати само потраживање, а самим тим и неку „фиктивну“ имовину фирме.

Међутим, изгледа да овакво, буквално дуплирање имовине а самим тим и капитала правних лица у Србији је крунисано и круцијалним решењем опоравка великих губиташа. Наиме, по замисли креатора образаца, ставка Биланса успеха Губитак изнад висине капитала (која као обрачунска категорија заправо и указује да је правно лице губиташ) ће се убудуће користити за повећање вредности имовине предузећа. Заиста, мора се признати да се несумњиво ради о

правим “експертима” који буквално потезом пера од губиташа креирају фирме са “респективном” имовином и капиталом.

Са нешто мањим жаром, “експерти” су се позабавили и позицијама Дугорочних финансијских пласмана (хартије од вредности, новчани пласмани, обвезнице и акције) где нису предвидели могућност “папирног” повећања вредности али су вођени истим ставом (не)стручности, у потпуности искључили могућност и смањења вредности Дугорочних финансијских пласмана. Непостојање позиције исправке (умањења) вредности ових пласмана ће зацело обрадовати све власнике акција, рецимо банака у стечају – мада наравно, у складу са осећајем за реалност креатора Биланса стања, свој новац ће видети само на папиру!

Иако надлежно министарство никада није одговорило на упозорења Савеза рачуновођа и ревизора Србије, Уније послодаваца и Удружења пружалаца рачуноводствених услуга, да ће доношење лошег Закона о рачуноводству којим се напушта примена Међународних рачуноводствених стандарда за 98% правних лица и прописује примена некаквих „балканских“ правила оптеретити привреду са више од 180 милиона евра у првој години и додатних 30 милиона евра сваке наредне године као и у значајној мери погоршати инвестициону климу у Србији, изгледа да су „експерти“ и консултанти желели да оправдају своје високе накнаде путем (не)легалног повећања имовине и капитала привреде. А од оваквог “законског” раста вредности не само да ће имати “корист” српска предузећа која у највећем броју и болују од проблема застреле и истрошене опреме, већ и држава, јер ће порастом вредности наравно расти и различите пореске обавезе правних лица (порез на имовину и слично). Стога се може и очекивати да у следећем периоду, на бази прописаних образаца Биланса стања, који би требало да истинито и верно приказују финансијски положај предузећа, српска предузећа забележе неслућени раст имовине и капитала док ће држава имати прилике да се похвали, неслућеним растом прихода по основу различитих пореза. И мада ту новца нема (осим можда за “експерте”) на папиру ћемо забележити изванредан привредни раст, макар до тренутка када страни инвеститори почну да подносе тужбе због лажираних финансијских извештаја. Додуше, пошто су ти извештаји прописани “експертским” Законом о рачуноводству и пратећим правилницима вероватно ће се поред извештајних ентитета, других надлежних органа и судије наћи на муци, какве пресуде да донесу.

Ако се заиста узме у обзир да су како у изради Закона о рачуноводству тако и у изради пратећих Правилника, учествовали Сектор за финансијски систем Министарства финансија, Национална комисија за рачуноводство и мистериозни „експерти“, те да је утрошена импозантна сума средстава пореских обвезника, јер не заборавимо сва та радна тела, групе, савети и комисије примају, у садашњој тешкој економској ситуацији, завидан износ накнада, заиста је срамотно да као резултат добијамо овакве законе и правилнике. Да је у питању грешка коју је учинио студент прве године Економског факултета, могло би се и опростити, мада би због таквих грешки сваки студент на испиту пао, али овакво настављање нетранспарентних процеса доношења штетних,

неприменљивих и интересних закона, а на терет привреде и пореских обвезника али и државе Србије, је у садашњој економској ситуацији у којој се налази Србија, заиста неопростиво. Стручној и академској јавности, која наравно није ни била укључена у израду нити Закона нити пратећих аката остаје само да се смеје - на жалост горким смехом.

Зато је креирање оваквих прописа вишеструко штетно, а њихова примена ће коштати привреду и све друге извештајне ентитете више стотина милиона евра и то је основни разлог обраћања представника рачуноводствене професије и привреде. Креирање оваквих прописа истовремено, значајно крњи углед инситуције - Министарства финансија, на чијем сте челу.

Обавештавајући Вас о предњем, срдчан поздрав.

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Др Перо Шкобић